

"ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ"

*"πάσα γνώσις
έκ προϋπαρχούσης
γίγνεται γνώσεως."
Αριστοτέλης*

Ένα ακόμη στοιχείο που ήρθε στο φως από τις ανασκαφές, χρήζει σπουδής ιδιαίτερης. Ο σημερινός επισκέπτης του Νεκρομαντείου, έχει την δυνατότητα και την ευχέρεια περιφερόμενος στον χώρο, να συναντήσει, ακόμη και να ψηλαφίσει, μερικά πήλινα θραύσματα, πάχους περίπου δέκα εκατοστών, τα οποία είναι διάτρητα από μικρές τρύπες, από μικρές οπές, τόσης διαμέτρου, περίπου όσης είναι η διατομή, ενός κοινού μολυβιού γραφής. Αυτές οι τρύπες ασφαλώς είχαν χρηστική παρουσία, αυτές οι τρύπες ασφαλώς ήταν εργαλείο του Θεσπρωτικού εργαστηρίου.

Ενδεχόμενη αντίθετη εκτίμηση, δεν θα απέφευγε τον κίνδυνο πλάνης επικρεμμάμενης. Λόγοι όχι τελειώς υποκειμενικοί, αφού απορρέουν απο **"προϋάρχουσα γνώση,"** προτρέπουν και οδηγούν, στην ακόλουθη ερμηνεία.

Οι μικρές ακανόνιστες άλλωστε τρύπες, δεν δημιουργήθηκαν στον πηλό τυχαία, αλλά και βεβαιότατα δεν αποτελούν διακοσμητικό τεχνούργημα. Κάτι εξυπηρετούν. Σε κάτι ειδικό, ιδιαίτερο και εξεζητημένο, αποβλέπουν.

Τι θα ήταν λοιπόν δυνατόν να περνάει, να διατρέχει, μέσα από τις μικρές οπές;

Το πολύτιμο κείμενο του Πausανία, το σχετικό με το Λεβαδειακό μαντείο, κατά την πρωτόγνωρη εκείνη και αινιγματική μαρτυρία, οδηγεί σε τουλάχιστον λογικούς, αν όχι συνάμα και ασφαλτους συνειρμούς.

Εκείνοι λοιπόν που αναζητούσαν τον τάφο μαντείο του επώνυμου ήρωα Τροφώνιου, έγιναν κοινωνοί της εξής εκπληκτικής εμπειρίας :

*«...τό δέ μαντεῖον οἱ Βοιωτοὶ τούτο οὖν πεπυσμένοι
πρότερον ἐπ' αἰτία τοιάδε ἔγνωσαν. θεωροὺς ἀφ'
ἐκάστης πόλεως ἀνδρας ἀποστέλλωσιν ἐς Δελφούς,
οὐ γάρ δὴ σφισιν ἔτος δεύτερον ὑεν ὁ θεός. τούτοις
αἰτούσιν ἐπανόρθωμα τοῦ ἀρχμοῦ προσέταξεν ἡ Ποθία*

*παρά Τροφώνιον ἐς Λεβάδειαν ἐλθούσιν εὐρασθαι παρά
ἐκείνου τό ἴαμα. ὡς δέ ἐς τὴν Λεβάδειαν ἐλθόντες
οὐκ ἐδύναντο εὐρεῖν τό μαντεῖον, ἐνταύθα τῶν ἐξ
Ἀκραιφνίου πόλεως Σάων οὗτος δέ ἦν καὶ ἡλικία
τῶν θεωρῶν πρεσβύτατος_εἶδεν ἐσμόν μελισσῶν,
καὶ παρέστη οἱ, ὅποι ποτ' ἂν ἀποτράπονται, καὶ
αὐτὸς ἐπεσθαι. αὐτίκα δὴ τὰς μελίσσας ἐς τοῦτο ἐσπε-
τομένης ὀρά τῆς γῆς, καὶ συνεσήλθε σφισιν ἐς τό
μαντεῖον. τούτον τὸν Σάωνα καὶ τὴν ἱερουργίαν τὴν
καθεστηκυῖαν, καὶ ὅποσα περὶ τό χρηστήριον δρώσιν
ἄλλα, διδαχθῆναι παρά τοῦ Τροφωνίου φασίν...»
Πανσανίας, Βοιωτικά, 40,2,3*

...Τοῦτο το μαντεῖο οἱ Βοιωτοί, δὲν το εἶχαν ἀκούσει προηγουμένως καὶ το
ἐμαθον ἐκ τῆς ἐξῆς αἰτίας. Ἀπὸ κάθε πόλιν ἐστεῖλαν εἰς τοὺς Δελφοὺς
ἀπεσταλμένους ὀνομα-ζομένους Θεωροὺς διότι ἐπὶ δύο ἔτη, δὲν ἐβρεξεν ὁ θεὸς
εἰς τὸν τόπον τῶν. Ἐνῶ λοιπὸν αὐτοὶ ἐζήτουν θεραπείαν τοῦ κακοῦ τῆς
ανομβρίας, ἡ Πυθία παρήγγειλε νὰ υπάγουν εἰς τὸν Τροφώνιον, εἰς τὴν
Λεβάδειαν, καὶ νὰ ζητήσουν νὰ μάθουν ἀπὸ ἐκεῖνον τὴν θεραπείαν. Ὅταν ἦλθον
εἰς τὴν Λεβάδειαν, δὲν ἠδύνατο νὰ εὐρουν τὸ μαντεῖο, καὶ τότε ἓνας κάτοικος τῆς
πόλεως τοῦ Ἀκραιφνίου, Σάων ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν
μεγαλύτερος ἀπὸ ὅλους τοὺς Θεωροὺς, εἶδε ἓνα σμήνος μελισσῶν, (καὶ εἶπεν)
ὅπου πηγαίνουν αἱ μέλισσαι νὰ τὰς ἀκολουθοῦν καὶ αὐτοὶ. Ἀμέσως λοιπὸν
βλέπουν ὅτι αἱ μέλισσαι ἐπετούσαν καὶ ἐπήγαιναν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς γῆς, καὶ
εἰσέρχεται μαζί με αὐτὰς εἰς τὸ μαντεῖον. Αὐτὸς ὁ Σάων λέγουν ὅτι καὶ τὴν
καθιερωμένην ἱεράν τελετὴν καὶ ὅσα ἄλλα πράττουν ἐν σχέσει πρὸς τὸ μαντεῖον,
τὰ ἐδιδάχθει ἀπὸ τοῦ Τροφωνίου... (μετ. ἐκδ. Πάπυρος)

Κάποια περισσότερο περιέργη μαρτυρία Σχολιαστή, γίνεται ἀληθινὰ καταυγαστική.

*«...ἀπορούμενοι δέ πού ἂν εἴη τό μνῆμα αὐτοῦ (τοῦ Τροφωνίου) ἐντυχόντες
μελισσῶν σμήνει ἀνιόντι ἀπὸ τοῦ χάσματος, ἐγνώσαν τούτον εἶναι τὸν τόπον τοῦ
μνήματος...» **Σχολ. Ἀριστοφ. 506α***

Ἡ πρόταση προκαλεῖ πλείστη ἀπορία.

Κατάλαβαν ὅτι ἐκεῖ ἦταν ὁ τάφος, ἐπειδὴ ἀπὸ ἐκεῖ, ἐβγαίνουν ἢ ἐμπαινουν μέλισσες.
Υπῆρχε ἀραγε ἐποχὴ πού μέσα στους ἀνθρώπινους τάφους ἦταν ἐγκατεστημένες
μέλισσες; Καὶ ποῖός θὰ ἦταν ἓνας πιθανὸς Λόγος; Τὸ θέμα διαπραγματεύεται
διεξοδικὰ στὴν Πραγματεία: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ἈΡΧΑΙΑΣ ἙΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ
“Τὸ Ἄντρον τοῦ Τροφωνίου” **Ἐκδ. Εὐάνδρος Σελ.234-244)**

Ἡ ἐρμηνευτικὴ πρόταση, πού ἀφορὰ τὰ πῆλινα θραύσματα με τὶς μικρὲς ὀπές - τρύπες
ἔχει ὡς ἐξῆς: Με κάθε βεβαιότητα τὰ σημερινὰ θραύσματα κάποτε ἀποτελοῦσαν ἓνα
ἐνιαῖο «πλέγμα» ὑπέρθυρο ἢ ἐστὼ παράθυρο, μέσα ἀπὸ τὸ ὁποῖο μπαινόβγαιναν στο
Νεκρομαντεῖο μέλισσες. Ἡ πρόταση δὲν ὑποστηρίζεται μόνον ἀπὸ τὴν συμμετρία τοῦ
Λεβαδειακοῦ μαντείου – τάφου, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν αἰνιγματικὴ παρουσία σε ὅλους
σχεδὸν τοὺς ἀσύλητους τάφους, χρυσῶν μελισσῶν.

Γιατί λοιπόν έπρεπε όλοι οι τάφοι να έχουν, ως περίπου απαραίτητα κτερίσματα, χρυσές μέλισσες; Τι ακριβώς εννοείται με την αιωρούμενη έννοια:

“οι θεοί τρώνε αμβροσία και πίνουν νέκταρ;

Τι είναι ακριβώς το νέκταρ; Πώς παράγεται; Μήπως η καθοριστική απάντηση βρίσκεται στο ενδιαμέσου των όρων **νεκρός και νέκυσ;**

Ίσως θα έπρεπε και να παρατηρηθεί, αλλά και να προβληματίσει ότι ανάμεσα στις λέξεις – όρους **νεκρός** και **νέκυσ**, το μοναδικό όσο και αποκλειστικό παράγωγο είναι το **νέκταρ**.

Βεβαίως το Νεκρομαντείο της Θεσπρωτίας δεν φέρεται ως χώρος ταφής, και αυτό αποτελεί ισχυρό ανάχωμα στην πρόταση, αλλά σ’ αυτόν τον άμεσα συγγενή «νεκρικό» τόπο, χυνόταν το παραγωγικό σε νέκταρ, πολύτιμο αίμα της Ψυχαγωγίας.

Οι μέλισσες ίσως να εκκαθάριζαν το αίμα, απο τα οστά του νεκρού, προς τον οποίο είχε επιτελεστεί η Ψυχαγωγία.

(Σε τελευταία ανάλυση ένας ακόμη άστοχος, λόγος, δεν πρόκειται να επιβαρύνει ανεπανόρθωτα την ήδη τρωθείσα αξία του περιφανούς μνημείου.)

Παράλληλα η πιθανή επίστρωση του δαπέδου με Πυρίτιο, αποτελούσε προϋπόθεση ώστε να παραχθεί εκείνη η αναφερόμενη σε κείμενα, αλλά και παρατηρημένη κατά τον χρόνο του δρώμενου **έμφαση φωτός περιάυγη**. Όλος ο υπόγειος χώρος της γνωστής σημερινής αίθουσας, το πάλαι ποτέ, **ανάκτορον**, και **βασίλειον** με την κατάσπειση, με το ράντισμα του αίματος **πλυμύριζε από Φως**.

Κατά τον κρίσιμο χρόνο της **Φωνής**, επικρατούσε **έντονη φωταύγεια**.

Ένα αληθινό μαντείο λειτουργούσε εκεί.

Τονίστηκε ότι ο τάφος στην αρχαία Ελλάδα συνεπαγόταν αιρετό μάντευμα, αλλά και το κάθε μάντευμα ήταν προϊόν τάφου.

Κανέναν χρησμό δεν δόθηκε στην αρχαία Ελλάδα, έξω από Τάφο.

Όλοι οι χρησμοί δόθηκαν σε τάφους. Την ώρα της αιματηρής Θυσίας, ένα βέβαιο Φώς πλημύριζε τον κάθε μαντικό Τάφο.

Ο όρος το επιβεβαιώνει: **Τα-φως**.

Τέτοιες βεβαιωμένες εμπειρίες μεταφέρουν τα Κείμενα των Λεξικογράφων.

“ τό δέ πάν χωρίον, καί χρηστήριον καί μαντεϊόν καί ανάκτορον.”

Επίλογος

Πολλοί είναι οι αρχαιολογικοί Χώροι, στους οποίους, λόγω ευθυνοφοβίας, π.χ. Ασκληπιείον Δελφών, ή κοντινή φωτογράφιση στον Παρθενώνα επί ποιινή τουφεκισμού, η προσέγγιση είναι απαγορευμένη. Στους Δελφούς, μια προειδοποιητική πινακίδα θα ήταν αρκετή, ώστε να επισημάνει έναν πιθανό κίνδυνο κατολίσθησης ανάμεσα στις Φαιδριάδες. Θεωρείται από άδικη έως απαράδεκτη η απαγόρευση πρόσβασης στην πηγή Κασταλία. Η Δελφική Χώρα είναι πάνω απ' όλα Τ-όπος Ιερός. Τόπος ευλαβούς επίσκεψης. Κανείς δεν έχει δικαίωμα να «οικειοποιείται» τέτοιους χώρους.

Το Κ.Α.Σ. είναι απλός διαχειριστής της Πατρώας κληρονομιάς, και οφείλει να παίρνει τις πλέον ευαίσθητες αποφάσεις. Μια απαγόρευση προσέγγισης στις Φαιδριάδες, με το αιτιολογικό του υποθετικού κινδύνου από πιθανή κατακρήμνιση, προκαλεί θυμηδία. Η πληροφοριακή Πινακίδα που ήδη βρίσκεται τοποθετημένη εκεί, είναι αρκετή, ώστε ο κάθε θιγγάνων τον χώρο, να επωμίζεται αυτομάτως και τους πιθανούς κινδύνους. Αν όχι, τότε με την ίδια συλλογιστική θα πρέπει να απαγορευτεί και η επίσκεψη στην Σαντορίνη, επειδή ο κίνδυνος ενός σεισμού πάντα πλανιέται πάνω από το όμορφο κυκλαδίτικο νησί.

Ο Παρθενώνας μας δεν θα πάθει απολύτως τίποτα, αν ένας επισκέπτης που ξεκίνησε από τα πέρατα της Γης, για ένα καθαρό προσκύνημα, βγάλει μια φωτογραφία κοντά στο Παναανθρώπινο Μνημείο.

Εντελώς αντίθετα η ελεύθερη είσοδος στο πλέον ζωντανό μνημείο της Χώρας, είναι αληθινή εγκληματική πράξη. Το να κατεβαίνει ο οποιοσδήποτε στο *όντως ών έν δυνάμει Νεκρομαντείο*, και να ασχημονεί ή να βεβηλώνει εκεί ποικιλλότροπα, και ποικιλλόμορφα, από απόψη κρίσεως των ιθυνόντων αγγίζει τα όρια του εξωφρενικού.

Το αρχαίο Νεκρομαντείο είναι ανάγκη να κλείσει. Είναι ανάγκη η είσοδος εκεί να γίνεται τουλάχιστον με επιλογή επίσκεψης, και πάντα με συνοδεία αρχαιοφύλακος. Σε τελευταία ανάλυση η επίσκεψη στην υπόγεια αίθουσα, είναι πολύ εύκολο να αντικατασταθεί, από μια σύγχρονη Εικονική Πραγματικότητα.

Στάθης Βαλλάς

*****λόγος**

(Σε σχήμα λόγου πρωθύστερου:

Κάποιος σύγχρονος Νεάντερταλ, πρέπει επιτέλους να ανεβεί, και να γνωρίσει από κοντά το προϊστορικό πυρηνοκίνητο υποβρύχιο)

Μάλιστα, η χρονική συγκυρία είναι η πλέον κατάλληλη, για να γνωστοποιηθεί κάτι απο μιαν ολόκληρη Ανθοδέσμη, με

"Άνθη του Κακού."

Πρώτο και καλλίτερο:

Το νεολιθικό Σέσκλο.

Ένας οικισμός με χρονολογία κάπου ανάμεσα στα Νεολιθικά,
Υπονεολιθικά, έως την πρώιμη Εποχή του Χαλκού.
Έχει εμβαδόν περίπου όσο ένα ποδοσφαιρικό Γήπεδο.

Βροχή απο ερωτήματα, στην επιγραμματική περιγραφή.

Αλήθεια σε τόσο μικρό Χώρο διέμεναν 120 περίπου κάτοικοι;
Υποτονθορίζεται και ως Αρχή της Γεωργοκτηνοτροφικής περιόδου.
Αλήθεια ένας τόσο μικρός Χώρος περιείχε ανθρώπους, ζώα,
λειτουργικές αποθήκες με βιοποριστικά χρειώδη, απο τρόφιμα και
κλινοσκεπάσματα, έως τις ανάγκες λειτουργίας μαγειριών;

Κι ένα κερασάκι στην τούρτα, όχι του παράλογου, αλλά του
παραλογισμού. Τό κτήριο στο ανώτερο σημείο του Οικισμού, λόγω
της παρουσίας εκεί κεραμικών θραυσμάτων, ερμηνεύτηκε, ως
"Εργαστήριο Κεραμικής"!! δλδ, μετέφεραν στο ψηλότερο σημείο
του Οικισμού, χώμα και ξύλα, για να κατασκευάσουν αγγεία!!
Υπερίπταται Αφέλεια. Κάποιοι πρέπει να την χρεωθούν.
Είναι οι "Νεολιθικοί," ή οι σύγχρονοι "Νεάντερταλ;"

Πρώτο

Διμίτι

Εδώ η πλάνη οδηγεί σε αληθινό Χάος.
Ερμηνεύτηκε ως οχυρωμένος κυκλικός Οικισμός.
Έχει Διάμετρο περίπου 80 σύγχρονων μέτρων.
Αναρωτιέται κάποιος πόσο ασφαλής ήταν ο εκεί οχυρωμένος,
όταν η πέτρα μιας σφενδόνης, ή το βεληνεκές ενός βέλους ή ακόντιου,
και μάλιστα φορτωμένου με φωτιά, καλύπτει τουλάχιστον το μισό
εμβαδόν του "Κυκλικού Οικισμού;"

Και το απαραίτητο κερασάκι.

**Μήπως ο μεγάλος θολωτός τάφος, του τύπου "Ατρέως" που βρέθηκε στο βορεινό τμήμα, θα έπρεπε να οδηγεί σε σκεπτικισμό;
Μήπως εδώ υπάρχει ένα πρώιμο Κυκλικό Ιερό Τέμενος;**

Αν η υπόθεση μετέχει "Λογικής Επιστήμης" (κατα Λιαντίνη, λες και υπάρχει Παράλογη Επιστήμη), ξεφυτρώνουν νέες απορίες.

Ένα τέτοιο κυκλικό Τέμενος ήταν κι αυτό που περιγράφεται ότι στο Κέντρο του, διαδραματίστηκε η τελευταία πράξη της λήψης του Χρυσόμαλλου δέρατος από τον Ιάσονα των ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΩΝ.

Οι σύγχρονοι Σοφοί το ονόμασαν "Αργοναυτική Εκστρατεία !!!"

Τρίτο

Αργοναυτική "Εκστρατεία."

Άλλο παράδοξο.

"Πενήντα 50 μνημένοι Μινύες Βασιλείς, εκστράτευσαν για να μαζέψουν χρυσό με την βοήθεια δερμάτων από τους ποταμούς της Κολχίδας!! Αυτό κι αν μοιάζει ανέκδοτο!!

Ορίστε η Απάντηση: Στα Βασίλεια των Μινυών Αργοναυτών, ο χρυσός υπερεπερίσευε.

Το αληθινό όμως Βάθος της "Αργοναυτικής Εκστρατείας," θα πρέπει να αναζητηθεί στην εξής άγνωστη πληροφορία:

"Κόλχοι δέ τούς νεκρούς έν βύρσαις θάπτουσι, και καταρράψαντες έκ τών δένδρων έξαρτώσι."

Cl. Ail. Var. hist. 4,1,30

Το Ερώτημα αυτοαναβλύζει.

Σε τίνος ζώου το δέρμα έρραψαν οι Κόλχοι τον νεκρό του Ορχομένου πρόσφυγα, γόνου της βασιλικής γενιάς του Αθάμαντα;

Όλα συνηγορούν ότι μέσα στο ανηρτημένο στην Φηγό, Χρυσόμαλλο Δέρας, βρισκόταν η Ψυχή του Φρίξου.....

Αυτή η Ψυχή ως Φάσμα, εμφανιζόταν στον Αίσινα, και τελικά υπέβαλλε την αποστολή στην Κολχίδα.....

Αυτή είναι η Ψυχή των "ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΩΝ."

Σ.Β.